

Interreg - IPA CBC
CCI 2014TC16I5CB006

ТИРАЖ 1

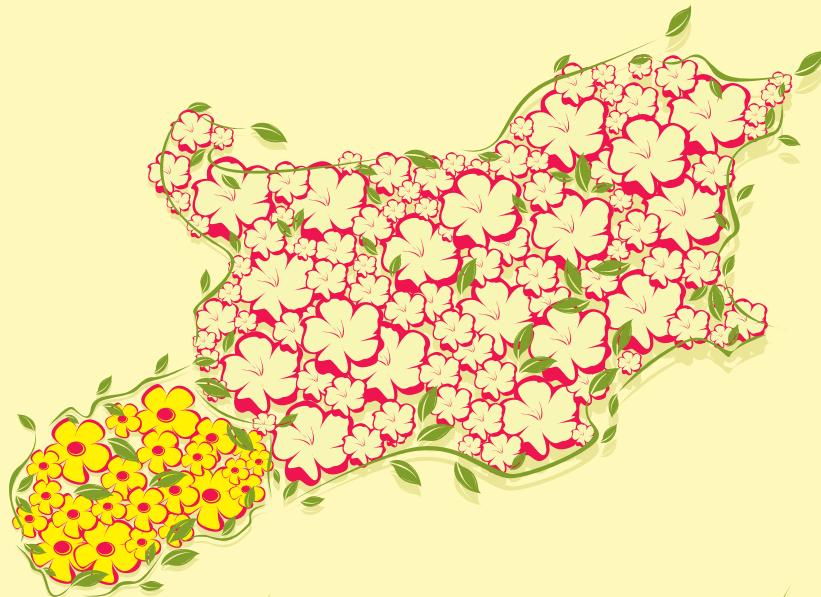
БРОЈ НА ИЗДАНИЯ 1

ПРОЕКТ: ВЪВЕЖДАНЕ НА ВЪЗОБНОВЯЕМИ ЕНЕРГИЙНИ ИЗТОЧНИЦИ
И ПОДОБРЯВАНЕ НА ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ В СТРУМЯНИ И ВАСИЛЕВО

ИНСТАЛИРАЊЕ НА ОБНОВЛИВИ ЕНЕРГЕТСКИ ИЗВОРИ И ПОДОБРУВАЊЕ
НА ЕНЕРГЕТСКАТА ЕФИКАСНОСТ

*Бюлетин за
енергийната
ефективност*

*Билтен за
енергетска
ефикасност*

*The project is co-funded by EU through the Interreg-IPA CBC
Bulgaria-the former Yugoslav Republic of Macedonia Programme*

*Проектът е съфинансиран от Европейския съюз чрез Програма Интеррег-ИПП
за трансгранично сътрудничество България - Бивша Югославска Република Македония*

*Проектот е кофинансиран од страна на Европската Унија преку
Интеррег-ИПП Програмата за прекугранична соработка, CCI No. 2014TC16I5CB006*

Снимка: Константин Мингов/Фотографија: Константин Мингов

Снимка: Стоян Петков/Фотографија: Стојан Петков

Снимка: Константин Мингов/Фотографија: Константин Мингов

Снимка: Стоян Петков/Фотографија: Стојан Петков

Снимка: Стоян Петков/Фотографија: Стојан Петков

**Бюлетин за
енергийната
ефективност**

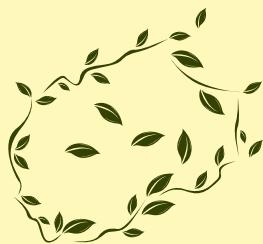
**Билтен за
енергетска
ефикасност**

Един от големите въпроси пред съвременните градове е как те да станат по-енергийно ефективни и как използването на възобновяеми енергийни източници да се превърне в практика. За да се случи това е необходимо бизнеса, институциите и обществото да работят заедно в една посока.

Акцентите в това големите градове да станат енергийно ефективни е използването на възобновяеми енергийни източници, като слънце, вода, вятър, топлината на земята и повторното използване на някой отпадъци. Определено можем да кажем, че най-голям прогрес в целият сегмент от възобновяеми енергийни източници е биоенергията. Котлите за изгаряне на биомаса, биогаз инсталациите, както и когенераторите стават все по-широко използвани от редица домакинства, както и от бизнеса във все повече държави.

Важно е да се отбележи, че дългосрочната визия за използване на био енергия в големите градове трябва да бъде застъпена и разбрана от обществото и бизнеса. Възможностите, които модерните технологии дават са огромни. Визията за енергийно ефективни градове се налага от факта, че в бъдеще около 6,3 милиарда души ще живеят именно в такива мегаполиси. Поточно предвижданията са до 2050-та година това да се случи. Към днешна дата около 80% от населението в Европа живее в урбанизирани територии. Днес едва 2% от територията на планетата е заета от градове, но за сметка на това те изразходват 75% от енергията на планетата, като отделят цели 80% въглероден диоксид.

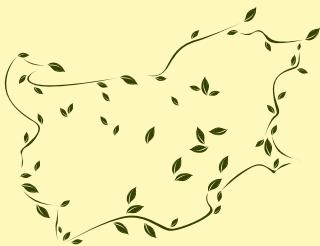
Едно од најважните прашања пред современите градови е како тие да станат поенергетски ефикасни и како искористувањето на обновливата енергија да стане пракса. За да се случи тоа, потребно е бизнис заедницата, институциите и самото општество да работат заедно во една насока.

Големите градови, за да станат енергетски ефикасни, треба да се насочат кон искористување на обновливите извори на енергија како сонце, вода, топлината на земјата и искористување на некои видови отпадоци. Дефинитивно можеме да кажеме дека најголем напредок во искористувањето на обновливите извори на енергија има во областа на биоенергијата. Печките за согорување на биомаса, инсталациите за биогас и когенераторите сè повеќе се користат од страна на голем број домаќинства, како и од бизнис заедниците во сè повеќе земји.

Важно е да се напомене дека долгорочната визија за искористување на биоенергијата во големите градови треба да биде застапена и разбрана и од бизнис заедницата и од општеството. Можностите што ги нудат современите технологии се огромни. Визијата за енергетски ефикасни градови тргнува од фактот дека во иднина околу 6,3 милијарди луѓе ќе живеат во големи градови (мегаполиси).

Предвидувањата покажуваат дека тоа ќе се случи до 2050 година. Во

денешно време околу 80% од населението во Европа живее во урбанизирани средини. Во денешно време 2% од територијата на планетата е зафатена од градовите, но затоа пак тие искористуваат 75% од енергијата на планетата, притоа емитирајќи 80% јаглероден диоксид како целина.

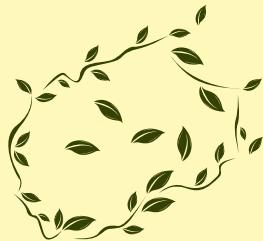

Днес акцентът в борбата за енергийна ефективност на големите градове пада върху рециклирането на отпадъци и строителни материали, локалното добиване на енергия от възобновяемите енергийни източници, като вода и слънце, кръгова икономика, интелигентните транспортни решения, а също така и смяната на досегашните автомобили с такива на електро енергия. Сградите с почти нулема консумация, финансирането на проекти за енергийна ефективност и добрите практики за устойчиво градоустройствство са силно залегнали в развитието на големите градове в Европа, северна Америка, Азия.

В контекста на енергийно ефективните градове, днес Европа има за основна цел да информира жителите на континента за ползите от възобновяемите енергийни източници и енергийната ефективност, както и да изгради модерна Европа, подчинена на употребата на възобновяеми енергийни източници, както и на модернизация на транспортния сектор.

В тази връзка в документа „Европа 2020 - стратегия на Европейския съюз за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“, бива отредена конкретна роля на устойчивостта на енергийния сектор. Целта на комисията е постигането на 20% възобновяеми източници на енергия до 2020 година. Това на свой ред би открило около 600 000 нови работни места. В същото време ако към тези цифри се прибавят и 20% енергийна ефективност, то броят на новите работни места би превишил 1 million.

За постигането на тези цели, през 2012 година бе приета Директива относно енергийната ефективнос. . Нейна цел е да задължи държавите членки на съюза да приемат задължителни мерки за повишаване на енергийната ефективност. Всяка държава - членка трябва да представи Национални планове за действие в областта на енергийната ефективност.

Денес акцентот во борбата за енергетска ефикасност на големите градови е насочена кон рециклирање на отпад и градежни материјали, добивање на енергија од локалните обновливи извори на енергија, како што се вода и сонце, одржлива економија, интелигентни транспортни решенија и замена на постојните автомобили со оние на електрична енергија. Згради со речиси нула потрошувачка, финансирање на проекти за енергетска ефикасност и најдобрите практики за одржливо урбанистичко планирање се силно вкоренети во развојот на поголемите градови во Европа, Северна Америка, Азия.

Во контекст на енергетски ефикасни градови, Европа денес има за цел да ги информира жителите на континентот за придобивките од обновливите извори на енергија и енергетската ефикасност, како и изградба на модерна Европа, пред сè со искористување на обновливи извори на енергија, како и модернизација на транспортниот сектор.

Во таа насока, документот „Европа 2020“ - стратегија на Европската Унија за интелигентен, одржлив и инклузивен раст“ има посебна улога во одржливоста на енергетскиот сектор. Целта на Комисијата е, до 2020 година, 20% од потребната енергија да се добива од обновливи извори на енергија. На тој начин, ќе се создадат околу 600.000 нови работни места. Во исто време, ако на овие бројки се додадат 20% енергетска ефикасност, бројот на нови работни места ќе надмине 1 милион.

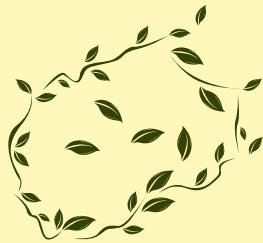
За да се постигнат овие цели, во 2012 година беше усвоена Директивата за енергетска ефикасност. Нејзината цел е да ги обврза земјите-членки на ЕУ да усвојат обврзувачки мерки за зголемување на енергетската ефикасност. Секоја земја-членка мора да направи Национални акциски планови за енергетска ефикасност.

Дания, като държава-членка на Европейския съюз има амбициозни цели за постигане на висока енергийна ефективност. Държавата разработва няколко всеобхватни мерки, координирани и наблюдавани от Датската Агенция по енергетика. Тази агенция има големи правомощия, защото на практика тя провежда датската политика за енергийна ефективност. Енерго дружествата на територията на Дания са длъжни да дадат своят принос за постигане на крайната цел. Това се случва чрез задължителна икономия на енергия. В същото време Тръстът за икономия на енергия (Center for Energibesparelser) предлага държавно финансиране за подобряване на енергийната ефективност в обществения сектор, домакинствата и предприятията. Мерките се допълват с по-високи данъци върху изкопаемите енергийни източници. Така на практика държавата подпомага и подкрепя инвестицията във възобновяеми енергийни източници, като слънце, вятър и вода. Като държава в северната част на континента и разположена на полуостров, тя разполага с източници, като вода и вятър, които държавата се опитва да впрегне в решаването на проблемите свързани с използването на изкопаеми енергийни източници.

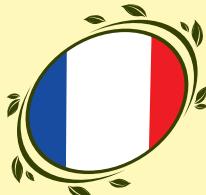
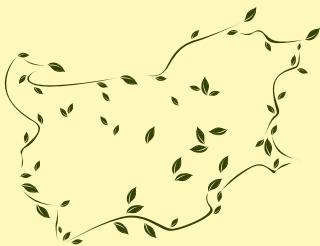
Минималните изисквания към енергийните характеристики на сградите са приоритет за Датското правителство. Минималните изисквания се допълват от индивидуални стандарти. Политиката за минимални изисквания към енергийната ефективност на сградите се определят години по-рано.

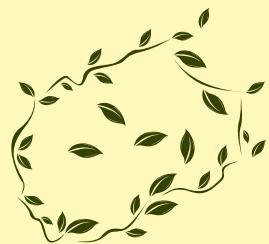
Данска, како земја-членка на Европската Унија, има амбициозни планови за постигнување на висока енергетска ефикасност. Државата развива неколку сеопфатни мерки, координирани и следени од Данската Агенција за енергија. Оваа Агенција има големи овластувања бидејќи практично ја спроведува политиката за енергетска ефикасност на Данска. Енергетските компании на територијата на Данска се обврзани да придонесат кон крајната цел. Ова се случува преку задолжителни заштеди на енергија. Истовремено, Центарот за енергетски заштеди (Center for Energibesparelser) нуди државни средства за подобрување на енергетската ефикасност во јавниот сектор, домаќинствата и бизнис заедницата. Мерките се дополнети со повисоки даноци за користење на фосилните горива (како извори на енергија). Така, во пракса, државата ги поддржува и помага инвестициите во обновливатите извори на енергија, како што се сонце, ветер и вода. Како земја во северниот дел на континентот и која се наоѓа на полуостров, таа располага со извори на енергија како вода и ветер што државата се обидува да ги искористи во решавањето на проблемите поврзани со употребата на фосилни горива (како извори на енергија).

Минималните барања за енергетски карактеристики на зградите се приоритет за данската влада. Минималните барања се надополнети со поединечни стандарди. Политиките за минимални барања за енергетска ефикасност на градежни објекти се одредуваат неколку години порано.

Условията за подобряване на енергийната ефективност във Франция се координират и следят от Френската национална агенция по енергетика ADEME. Това оказва благотворно влияние в опитите на държавата за улесняване на мерките за подобряване на енергийната ефективност. Определено Франция е от добрите примери за създаване на всеобхватна рамка за управление и координация. В борбата за енергийна ефективност участват различни НПО, профсъюзи, работодатели, обществени субекти и общини. Държавата въведе през 2005 година Сертификат за енергийна ефективност ЕЕС. Този сертификат задължава енергодружествата да правят икономия на енергия. Договорите за енергоспестяване биват наследчавани. В резултат дружеството, което предоставя енергийни услуги, се задължава да реализира икономия на енергия. В замяна то получава заплащане, което отговаря на финансовия израз на тази икономия. За да се реализират тези мерки те биват подкрепяни от хоризонтални мерки, като например финансиране на научно-развойна дейност за нови енергийни технологии. Допълнение към низходящото потребление на енергия, правителството е създало средство за изчисляване на икономията на енергия в резултат на индивидуални възходящи мерки.

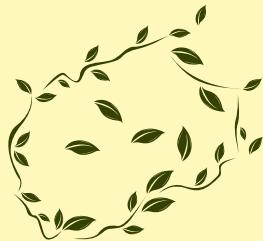

Условите за подобрување на енергетската ефикасност во Франција се координирани и следени од Француската национална агенција за енергетика ADEME. Ова има позитивно влијание врз напорите на државата за олеснување на мерките за подобрување на енергетската ефикасност. Секако, Франција е еден од добрите примери за создавање на сеопфатна рамка за управување и координација. Борбата за енергетска ефикасност вклучува разни НВО, синдикати, работодавачи, јавни претпријатија и општини. Државата го воведе сертификатот за енергетска ефикасност во 2005 година. Овој сертификат ги обврзува енергетските компании да штедат енергија.

Договорите за заштеда на енергија се охрабруваат. Како резултат на тоа, компанијата која обезбедува енергетски услуги е посветена на постигнување на целта за заштеда на енергија. За возврат, компанијата добива финансиска помош што одговара на таа заштеда. Со цел да ги спроведат овие мерки, тие се поддржани од хоризонтални мерки, како што се финансирање на истражувања и развој за нови енергетски технологии. Покрај мерките за намалувањето на потрошувачката на енергија, владата создаде средство за пресметување на зголемувањето на заштеда на енергија како резултат на индивидуалните преземени мерки.

Сред държавите от Централна и Източна Европа, България е добър пример за политика за енергийна ефективност. Страната е приела стратегия за енергийна ефективност, която си поставя за цел да съкрати на половина енергоемкостта на първичната енергия през 2020 година в сравнение с 2005 година. Целите за икономия на енергия поставени в националната стратегия са с цели, които са далеч по-амбициозни от тези зададени от Европейския съюз. В страната има агенции за енергетика, както на национално, така и на местно ниво. Много общини участват в националната програма за саниране на многоетажни жилищни сгради. В България бе основан фонд за енергийна ефективност, като неговата задача е да улеснява инвестициите в енергийна ефективност. Хоризонталните мерки, които българското правителство прие включват доброволни договори с промишлени фирми. Използват се, както низходящи, така и възходящи методи за целите на мониторинга.

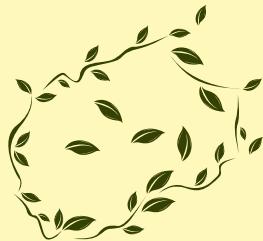

Меѓу земјите од Централна и Источна Европа, Бугарија е добар пример за политика за енергетска ефикасност. Земјата усвои стратегија за енергетска ефикасност која ја поставува целта за преполовување на енергетскиот интензитет на примарна енергија во 2020 година во споредба со 2005 година. Целите на енергетските заштеди утврдени во националната стратегија имаат цели кои се далеку поамбициозни од оние утврдени од Европската Унија. Постојат енергетски агенции во земјата, како на национално, така и на локално ниво. Многу општини учествуваат во националната програма за рехабилитација на повеќекатните станбени згради. Во Бугарија е формиран Фонд за енергетска ефикасност и неговата задача е да ги олесни инвестициите во енергетска ефикасност. Хоризонталните мерки усвоени од бугарската влада вклучуваат доброволни договори со индустриски компании. За целите на мониторингот се користат и опагачки и растечки методи.

Относно политиката за енергийна ефективност в сградния фонд, Естония е един от добrите примери в централна и Източна Европа. Още през 2008 година бяха приети минимални изисквания към енергийните изисквания на новите сгради, както и на основно реставрираните такива. Тези изисквания ще станат още по-строги с годините. Така например сградите, които са обявени за отдаване под наем или пък се продават, трябва да притежават сертификат за енергийна ефективност. Финансирането на реставрацията на сградите става по-лесно чрез програма за изгодно кредитиране, предлага се също така и субсидиране на обновяването на жилищните сгради и кооперации, като то може да възлиза на до 35 на сто от стойността на проекта. Лихвите за заемите за обновяване на сгради могат да се приспаднат от облагаемия доход.

Държавата планира и много мерки за обучение и подготовка на специалисти. Тези мерки са насочени към архитектите, строителните работници и инженерите. Някой от проектите в Естония включват и изграждането на обществени сгради съобразени с мерките и изискванията за икономосъобразност.

Во врска со политиката за енергетска ефикасност на фондот за изградба на енергетско ефикасни згради на Естонија, истата е еден од добрите примери во Централна и Источна Европа. Уште во 2008 година беа усвоени минималните барања за енергетските потреби на новите згради, како и на обновените. Овие барања ќе станат уште посилни во текот на годините. На пример, зградите што се изнајмуваат или продаваат мора да имаат сертификат за енергетска ефикасност. Финансирањето за обнова на зградите е олеснето со програма за евтино кредитирање. Постои и субвенција за реновирање на станбени згради и задруги, што може да изнесува до 35 проценти од цената на проектот. Каматите на кредитите за реновирање на згради може да се одземат од оданочениот приход.

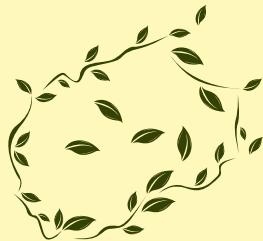
Државата во иднина планира да донесе и мерки за обука и подготвка на специјалисти. Овие мерки се наменети за архитекти, градежни работници и инженери. Некои од проектите во Естонија вклучуваат изградба на јавни згради во согласност со мерките и барањата за економска одржливост.

С цел повишаване на инвестициите в енергийна ефективност, Швеция е въввела програма за повишаване на енергийната ефективност в енергоемки производства. Всяка фирма може доброволно да сключи договори с Шведската агенция по енергетика. Ако фирмите отговарят на изискванията то те биват освободени от данък енергия. Така всяка фирма въвежда различни мерки. Включване на разходите за енергийна ефективност в инвестиционния план, управление на търсенето и системи за управление на енергията са само част от мерките, които фирмите прилагат.

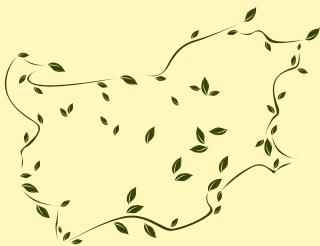
Относно мерките за енергийна ефективност сред обществените сгради, Финландия може да се даде, като добър пример. Финландия е създала Споразумение за енергийна ефективност с общините. Всяка община, която е подписала това Споразумение има право на финансова помощ за енергийни одити и енергоспестяващи инвестиции. Сградите притежавани от централното правителство имат стриктни минимални изисквания за енергоспестяване при саниране или при направата на нови сгради.

Со цел зголемување на инвестициите во енергетската ефикасност, Шведска воведе програма за зголемување на енергетската ефикасност во енергетски тешки индустрии. Секоја компанија доброволно може да склучи договори со Шведската агенција за енергија. Ако компаниите ги исполнуваат условите, тие се ослободени од данок на енергија. Така, секоја компанија воведува различни мерки. Вклучувајќи ги и трошоците за енергетска ефикасност во инвестицискиот план, управувањето со побарувачката и системите за управување со енергија се само некои од мерките што компаниите ги применуваат.

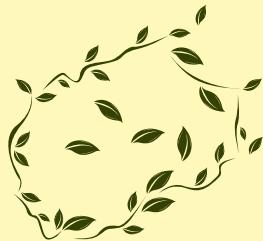
Во однос на мерките за енергетска ефикасност во јавните згради, Финска може да се земе како добар пример. Финска има воспоставено Договор за енергетска ефикасност со општините. Секоја општина која го потпишала Договорот за енергетска ефикасност има право на финансиска помош за енергетските контроли и инвестиции во заштеда на енергија. Зградите во сопственост на централната влада имаат строги минимални барања за заштеда на енергија при нивната санација или при изградбата на нови згради.

Когато говорим за „Сектор сгради“, то Германия е държавата, която може да се разглежда, като добър пример за комплексни мерки. Правителството държи на балансиран пакет от решения. Пакетът включва минимални изисквания към федералните закони за енергийни характеристики за нови и санирани сгради. те на свой ред стават все по-строги с годините. Ефективността се подпомага и насърчава и чрез разпоредби за използване на възобновяеми енергийни източници за отопление. Финансова помощ се полага за нови сгради, които превишават изискванията за енергийна ефективност. Парите се дават чрез грантове и субсидирани кредити. Въпреки съществуващите сертификати за енергийни характеристики на сградите, изискванията могат да бъдат затегнати дори още повече.

Намаляването на парниковите емисии е задача във Великобритания. Правителството там е въвело задължителна схема за търговия с емисии, като тя се отнася за фирми, чието енергопотребление е над 6 000 MWh/год. и които не са обект на Европейската схема за търговия с вредни емисии. Задължение за намаляване на емисиите на парникови газове е името на схемата. Идеята е да се стимулира инвестицията в енергийна ефективност чрез финансови стимули. Те карат фирмите да оценят потреблението си на енергия и да потърсят възможностите за намаляване на потреблението на енергия. Схемата е въведена през 2010 и нейното влияние е в процес на проучване.

Кога станува збор за „Секторот згради”, Германија е држава која може да се смета за добар пример за донесување на сеопфатни мерки. Владата има избалансиран сет на решенија. Пакетот вклучува минимални барања на федералните закони за енергетски карактеристики за нови и реновирани згради, но истите стануваат сè построги во текот на годините. Ефикасноста е, исто така, поддржана и промовирана преку одредби за користење на обновливи извори на енергија за греене. Финансиската помош се доделува за нови објекти кои ги надминуваат барањата за енергетска ефикасност. Парите се обезбедуваат преку грантови и субвенционирани кредити. И покрај постоечките сертификати за енергетски карактеристики на зградите, барањата може уште повеќе да се зголемуваат.

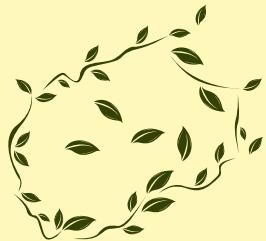
Намалувањето на емисиите на стакленички гасови е задача во Велика Британија. Владата воведе задолжителна шема за тргување со емисии на штетни гасови, која се однесува на компании чија потрошувачка на енергија надминува 6 000 MWh на годишно ниво и кои не се предмет на шемата за тргување со емисии на штетни гасови на ЕУ. Обврската за намалување на емисиите на стакленички гасови е сржта на шемата. Идејата е да се стимулираат инвестициите во енергетска ефикасност преку финансиски стимулации. Тие придонесуваат да компаниите ја проценат нивната потрошувачка на енергија и да бараат можности за намалување на потрошувачката на енергија. Шемата беше воведена во 2010 година и нејзиното влијание во моментов се испитува.

Правителството на Холандия е приело различни мерки, които гарантират, че решенията за обществени поръчки ще вземат под внимание критериите за устойчивост, които засягат над 45 групи от продукти. В Холандия съществува Център за експертни знания в областта на обществените поръчки. Той се занимава с насърчаване и подкрепяне на устойчивите обществени поръчки. Той също така публикува полезна информация и помага за работата в мрежа. След проучване на Холандското правителство, се смята, че потенциалът за енергоспестяване в резултат на устойчивите обществени поръчки възлиза на повече от 50 Twh.

В Австрия съществува програмата „Klima:aktiv“. Нейната задача е да предлага стимули в търсенето и предлагането на енергоспестяващи домакински уреди. В рамките на програмата са измислени различни стимули, като наградата на Австрия за опазване на климата. В същото време програмата се занимава активно и с информирането на студентите чрез различни програми. Към програмата съществува и уеб сайт, който може да информира потребителите за това какви енергоспестяващи уреди да се закупят, как да разберат разликата между един и друг, както и кои са най-добрите енергоспестяващи уреди на пазара.

Владата на Холандија превзеде најразлични мерки кои гарантираат дека при одлуките за јавни набавки ќе ги земат предвид критериумите за одржливост кои имаат влијание на над 45 групи на производи. Постои экспертски центар за јавни набавки во Холандија. Се занимава со промоција и поддршка на одржливи јавни набавки. Исто така, објавува корисни информации и помага при вмрежување. По изработената студија од страна на холандската влада, се смета дека потенцијалот за заштеда на енергијата што произлегува од одржливи јавни набавки ќе изнесува повеќе од 50 TWh.

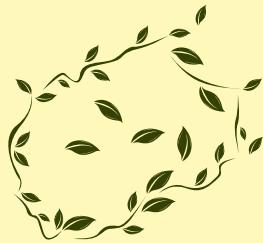
Во Австрија постои програмата „Клима: актив“. Нејзината задача е да понуди стимулации во понудата и побарувачката на апарати за домаќинството што заштедуваат енергија. Различни стимулации се понудени во рамките на програмата, како што е Австриската награда за заштита на климата. Во исто време, програмата е активно вклучена во информирањето на учениците преку најразлични програми. Програмата има веб-страница која ги информира потрошувачите кои домаќински апарати штедат енергија, како да ја разберат разликата меѓу едните и другите апарати и кои се најдобрите уреди за заштеда на енергија на пазарот.

Общественият транспорт и неговата конкурентоспособност са залегнали в приоритетите на правителството на Словения. С цел увеличаване на пътникооборота на километър са създадени стимули за служителите и шофьорите. Това се постига чрез субсидиране в зависимост от броя на пътниците за един километър, а не от пробега за същото разстояние. Останалите мерки, които стимулират населението да използва повече градски транспорт вместо личен автомобил е: координиране на разписанието, създаване на достъп до транспорта, координиране на честотата, средната скорост, точността, увеличаване на таксите за паркинг. Словения е държавата, която субсидира закупуването на по-ниско въглеродоемки транспортни средства, като автобуси, които се движат със съгъстен природен газ.

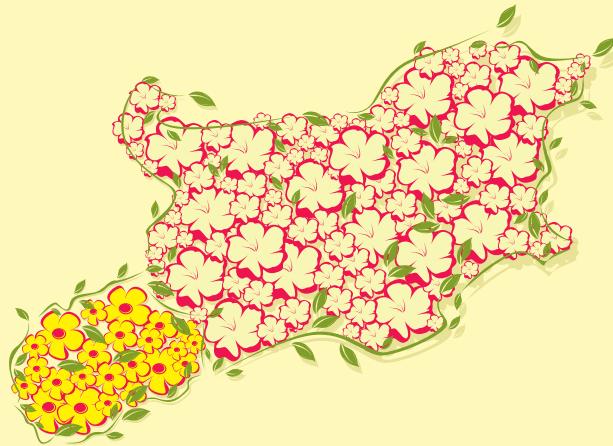
В последните години, някой от основните мерки и цели заложени в различните директиви на Европейския съюз бяха преработени и подобрени. Такива например са Директивата за енергийна ефективност (2012/12/EC), Директивите относно енергийните характеристики на сградите (2010/31/EC), Директивата относно посочването на консумацията на енергия и на други ресурси от продукти, свързани с енергопотреблението, върху етикетите (2010/30/EU). Все още обаче изследванията показват, че различните държави се различават по цели и мерки в областта на енергийната ефективност, като това е дейност, която може да се подобри, още повече, като се вземе предвид и ползите и възможностите, които се откриват чрез енергийната ефективност. По-голямото синхронизиране на различните политики на държавите в Европа относно енергийната ефективност би подобрило цялостната политика на ЕС в сектора енергийна ефективност.

Јавниот транспорт и неговата конкурентност се зацртани во приоритетите на словенечката влада. Со цел да се зголеми патничкиот сообраќај по километар, понудени се стимуланси за вработените и возачите. Ова се постигнува со субвенционирање во зависност од бројот на патници по километар, а не по растојание. Други мерки кои ги поттикнуваат луѓето да користат повеќе јавен превоз наместо личен автомобил се: координирање на времето, лесен пристап до транспорт, координирање на сообраќајот, просечна брзина, точност и зголемени трошоци за паркирање. Словенија е држава која го субвенционира купувањето на возила со помала емисија на јаглероден диоксид, како што се автобуси кои користат компримиран природен гас.

Во последните години, некои од клучните мерки и цели утврдени во разните директиви на ЕУ се ревидирани и подобрени. Такви се, на пример, Директивата за енергетска ефикасност (2012/12/E3), Директивите за енергетска изведба на згради (2010/31/E3), Директивата за етикетирање на енергија и друга потрошувачка на производи поврзани со енергија 2010/30/EU). Сепак, истражувањата сè уште покажуваат дека различни земји се разликуваат во целите и мерките за енергетска ефикасност, а оваа е активност што може да се подобри, истовремено земајќи ги предвид придобивките и можностите што се добиваат преку енергетската ефикасност. Поголемата синхронизација на различните енергетски политики на земјите во Европа би ја подобрila целокупната политика за енергетска ефикасност на ЕУ.

This printed material has been produced with the assistance of the European Union through the Interreg-IPA CBC Bulgaria - the former Yugoslav Republic of Macedonia Programme, CCI No 2014TC16I5CB006. The contents of this material are the sole responsibility of Municipality of Strumyani and can in no way be taken to reflect the views of the European Union or the Managing Authority of the Programme.

Този печатен материал е направен с подкрепата на Европейския съюз, чрез Програма Интеррег-ИПП за трансгранично сътрудничество България - Бивша Югославска Република Македония, CCI No 2014TC16I5CB006. Съдържанието на материала е отговорност единствено на Община Струмяни и по никакъв начин не трябва да се възприема като израз на становището на Европейския съюз или на Управляващия орган на Програмата.

Овој печатен материјал е направен со помош на Европската Унија преку Интеррег-ИПП Програмата за прекугранична соработка, CCI No 2014TC16I5CB006. Содржината на овој материјал е одговорност единствено на Општина Струмјани и на никаков начин не треба да се толкува како став на Европската Унија или на Управувачкиот орган на Програмата.